

Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление: 3.3. Политически науки (Публична администрация)
Факултет: Философски
Катедра: Публична администрация
Софийски университет "Св. Климент Охридски"

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р. Ангелина Мирославова Марковска, ВТУ "Св.св. Кирил и Методий" за дисертационния труд
на **Весела Стефанова Политова** на тема
„Качество на регулациите и значение на оценката на въздействието в сферата на образованието“
представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор по политология”, в професионално направление 3.3. Политически науки (Публична администрация)

I. Кратка характеристика на дисертационното изследване

Представената на вниманието на уважаемото научното жури дисертация на докторант Весела Политова е аналитичен и задълбочен научен труд с подчертана практико-приложна стойност, който фокусира изследователския интерес върху слабо разработената в българското изследователско поле тема за ролята, мястото и най-вече приложението на оценката на въздействие при изработване на нормативни актове в сферата на образованието в Република България. На второ изследователско равнище, дисертацията на г-жа Политова "добавя стойност" към често подцененото от българските изследователи и експерти по темата, значение за влиянието и ефекта от цялостния процес по създаване на съответните регулации в сферата на образованието върху самото качество на нормативните актове. В този смисъл, оценявам избора на тема от страна на докторанта и неговия научен ръководител, като изключително адекватен и навременен по отношение на заложените от държавата цели в сферата на предучилищното и училищно образование, като част от общоевропейската образователна политика и тяхното последващо и регулярно отчитане.

Актуалността на избраната тема е очевидна и от зачестилите и

повтарящи се "грешки" в образователната ни система, горчивите плодове от които се доказват и от нейното перманентно състояние на нестабилност. Смятам, че предложената на вниманието на уважаемото жури научна разработка е една стъпка напред в посока преодоляване на посочените дефицити.

Дисертационното изследване на Весела Политова се състои от 189 страници активен текст, хармонично допълнен от библиографска справка и две приложения, тематично обвързани с практико-приложната стойност на работата, в общ обем от 223 страници. Дисертацията е с класическа структура, включваща три проблемни глави, концептуално и логически подчинени на основната авторска теза, цели и задачи. Впечатляващ е богатият набор от използвани аналитични и нормативни документи, професионално систематизирани и отразени в приложение № 2.

Демонстрирано е отлично боравене с понятийния апарат, широки познания в областта на теорията, създаването, прилагането и управлението на публични политики, целеполагането и стратегическия анализ. Личи ерудицията на докторанта при формулирането на съждения и изводи, както и познаване в дълбочина на управленските процеси в сферата на предучилищното и училищно образование, като инструмент за преодоляване на посочените дефицити в областта.

Методологията, използвана от докторанта е в широк диапазон – от областите на социологията, публичната администрация, политологията и икономикс. Подходът е подчертано интердисциплинарен и систематичен по отношение на опита на докторанта да очертае проблемните зони, свързани с установени дефицити и разминаване между приетите и законово регламентирани процедури/стъпки по създаване на нормативни актове в сферата на образованието и тяхното прилагане на практика при изготвянето на публични политики.

В увода ясно са дефинирани обектът, предметът, целите, задачите, формулирана е основната изследователска теза. Посочен е и подобреният изследователски инструментариум. В представената си формулировка те са защитими и напълно подходящи за подобен род текст. Списъкът с използвана литература включва богат набор от заглавия – достатъчни за написването на коректна в научно отношение дисертация. Източниците са разнообразни и авторитетни. Авторефератът е в обем от 28 стр. и адекватно обобщава съдържанието на дисертацията.

II. Оценка на научно-приложните резултати и приноси на дисертационния труд

Общото ми положително впечатление от представения дисертационен труд е свързано най-вече с критичния и статистически богато подплатен авторски анализ по отношение на системното неспазване на отделните стъпки и процедури при промяна на нормативната уредба в сферата на предучилищното и училищно образование. Адмирации към докторанта за смелостта да посочи "дефицитите" в сферата на публичното управление, които рефлексират пряко върху качеството и най-вече стабилността на образователната ни система. На базата на своя богат професионален опит, докторантът извежда и конкретни препоръки за тяхното преодоляване или поне отчасти минимизиране.

По мое скромно мнение, дисертацията на Весела Политова се отличава със следните по-значими приносни резултати и достойнства:

1. Въз основа на разработена и приложена методология от критерии и индикатори за оценка на качеството на нормативните актове в сферата на предучилищното и училищното образование е въведен нов подход за анализ и изследване на качеството на законодателството в посочената сфера, базиран на авторска методология от критерии и индикатори, съобразени с българската специфика, законодателство и нормативна уредба.
2. Посредством разнообразен методологически инструментариум и анализ на случаи е обосновано аргументирана и защитена авторската теза, за правопрпорционалната връзка между непроменени след първоначалното си приемане качествени нормативни текстове и тяхната висока степен на ефективност в непредвидени ситуации в контекста на предучилищното и училищно образование, с минимални "отклонения" от установената стабилност на системата.
3. На базата на хронологичен и концептуален преглед на промените и еволюцията в процеса по регулация в сферата на публичното управление е идентифицирано значението на оценката на въздействието за подобряване на качеството на регулациите и нормативната уредба, което реферира не само към сферата на предучилищното и училищно образование, а и в по-широк контекст.

4. Като принося в практико-приложен план, извеждам и критичната "моментна снимка", която авторът прави по отношение на не/спазването на законоустановените императиви в процеса на публично управление в контекста на предучилищното и училищно образование. В представения си вид, тя е коректна, количествено и качествено измерена и би могла да послужи като фундамент за бъдещи корекции по отношение процеса на създаване, прилагане и контрол върху публични политики в тази сфера.

III. Критични бележки и препоръки

Нямам формално основание за отправяне на критични бележки към рецензирания дисертационен труд, защото те биха били резултат на мои анализи и мнение по разглежданите проблеми. Бих си позволила само да консултирам мнението на докторанта, като експерт с богат професионален опит, до колко предложения от него нов подход би могъл да бъде приложен и за анализ на качеството на нормативната уредба в сферата на висшето образование? И ако това е резонно, би ли наложило и конкретни корекции в предложения авторски подход?

IV. Заключение

Дисертацията *„Качество на регулациите и значение на оценката на въздействието в сферата на образованието“*, съдържа изследователски приноси със значима научна, методологична и практическа стойност и съответства напълно на изискванията за присъждане на научната степен „доктор“ по Политология.

V. Оценка на дисертационния труд

Давам положителна оценка и препоръчвам на уважаемото жури да присъди на Весела Стефанова Политова образователната и научна степен „доктор по политология“ в професионално направление 3.3. Политически науки (Публична администрация).

10.05.2024 г.

.....
/Доц. д-р Ангелина Марковска/